

CĂRȚI SEMNATE DE LIDIA KULIKOVSKI: O PANORAMĂ*

Senocosov, Natalia. Clasificarea Zecimală Universală : (Material didactic pentru studenții secției bibliologie) / Natalia Senocosov, Nelly Țurcan, Lidia Kulikovski ; Ministerul Învățământului din Rep. Moldova ; Univ. de Stat din Moldova, Fac. de Jurnalism și Științe ale Comunicării, Catedra Bibliologie și Asistență Informațională. – Chișinău : Museum, 1995. – 59 p.

Manualul face referință, în primul rând, la istoria CZU și la principiul

clasificării de la general la particular după un criteriu ierarhic care urmează un sistem zecimal. Apoi autoarele prezintă structura clasificării. Sunt numiți indicii principali și tabelele auxiliare, urmând indicii auxiliari comuni: de limbă, de rasă, popor și naționalitate, de loc, de formă, de timp, de punct de vedere, cu liniuță, de materiale, de persoană. Sunt descriși și indicii auxiliari analitici, apoi semnele auxiliare CZU, principiile detalierii, notările împrumutate, regulile principale de indexare după CZU, indexul alfabetic pe subiecte. Un loc aparte îi este acordat organizării cataloagelor sistematice conform CZU. Volumul se încheie cu anexe. Venită imediat după căderea URSS, publicația a fost necesară și foarte utilă pentru un sistem biblioteconomic național care avea nevoie să depășească uzanțele sovietice în domeniu pentru a se racorda la un sistem universal. Dacă Biblioteca Municipală făcea virajul de la Jdanov la Hasdeu, domeniul biblioteconomic național se îndrepta înspre universalitate. Astfel, manualul asigură nevoia de schimbare, transformă colecțiile bibliotecilor și chiar mentalitatea și obiceiurile profesionale ale angajaților, fiind util atunci și acum bibliotecarilor, cercetătorilor și oricui este interesat de subiect.

* Volumele adnotate sunt prezentate în ordinea cronologică a apariției lor.

Kulikovski, Lidia. Prestarea serviciilor de bibliotecă destinate persoanelor dezavantajate : Ghid / Lidia Kulikovski ; Bibl. Municipală „B.P. Hasdeu”. – Chișinău : [S. n.], 1999. – 14 p.

Ghidul este una dintre primele publicații din țara noastră care semnaleză acest aspect în domeniul biblioteconomic, invocând experiența țărilor occidentale în această direcție. Conf. dr. Lidia Kulikovski vine cu sfaturi utile pentru angajații instituțiilor infodocumentare în care persoanele cu nevoi speciale sunt beneficiari frecvenți ai serviciilor de bibliotecă. Publicația, ca o primă rândunică, anticipa un interes public și academic pentru acest subiect, anunțând o primăvară a dezechetului nostru comunitar în sensul depășirii unor uzanțe și mentalități marcate de stereotipuri și prejudecăți. Ghidul este util bibliotecarilor, angajaților în instituțiile culturale și publicului larg.

Pro Senectute: în obiectiv vârsta a treia : Ghid / Bibl. Municipală „B.P. Hasdeu”, Bibl. Publ. „Onisifor Ghibu” ; alcăt.: Lidia Kulikovski, Elena Vulpe, Olesia Ioncu. – Chișinău : [S. n.], 2001. – 124 p.

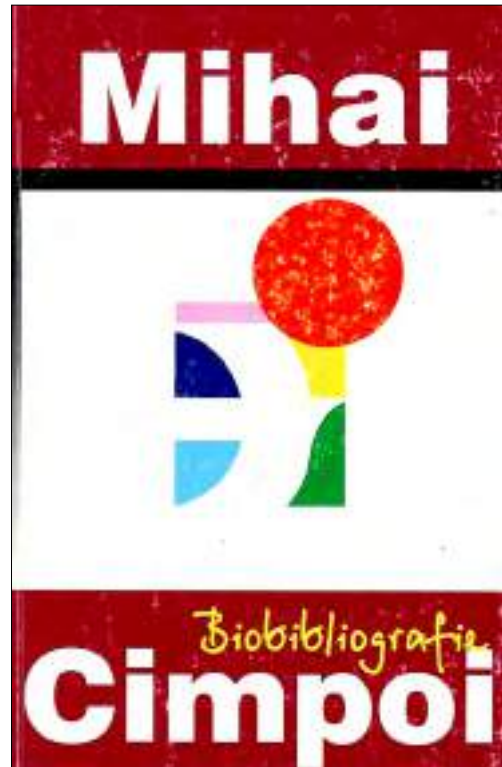
Publicația se înscrie în preocupările și cercetările recente de gerontocrație socială din întreaga lume, așa cum speranța de viață în ultimele decenii a crescut în mod semnificativ. Scopul acestui ghid este de a populariza în comunitățile persoanelor în etate oferta de servicii de bibliotecă, pentru această categorie de

utilizatori. Sunt prezentate diverse activități și evenimente din rețeaua Bibliotecii Municipale care pot fi interesante pentru acest segment social. Totodată, publicația pune la dispoziția oamenilor de vârsta a treia un set de documente și acte juridice naționale și internaționale, legislații, strategii și politici europene trebuincioase acestui tip de beneficiari. Acestea vor fi de folos pentru ca persoanele să fie protejate în drepturile lor și pentru a se simți membri egali ai societății. Ghidul servește și în calitate de călăuză informațională, așa cum conține adrese și numere de contact ale unor servicii publice, de parteneriat cu asociațiile, cu instituțiile de profil care pot fi de ajutor. Lucrarea include și o bibliografie care conține recomandări de lectură (cărți, reviste, ziare, materiale audio și video). Pentru a motiva cititorii publicației să se simtă valorificați la orice vârstă, li se propune și o listă de personalități ale culturii și științei care s-au bucurat de longevitate și de recunoaștere. „Pro Senectute...” este și o modalitate prin care BM își demonstrează eficiența și responsabilitatea socială într-o perioadă de schimbări majore ale tranziției moldovenești. Astfel, ghidul poate fi necesar în primul rând persoanelor de vârsta a treia, dar și managerilor de bibliotecă sau de alte instituții culturale, bibliotecarilor etc.

Mihai Cimpoi : Biobibliografie / Bibl. Municipală „B.P. Hasdeu” ; alcăt.: Lidia Kulikovski, Taisia Verebcean ; ed. îngr. de Lidia Kulikovski. – Chișinău : Litera, 2002. – 192 p. – ISBN 9975-74-450-8.

Volumul bibliografic este prilejuit de a 60-a aniversare a criticului și istoricului literar Mihai Cimpoi. Cele două alcătuitoare: conf. dr. Lidia Kulikovski și Taisia Verebcean au conceput o structură alcătuită din două părți. Prima conține câteva studii semnate de către unii colegi de breaslă precum: Constantin Ciopraga, Fănuș Băilișteanu, Iulian Filip și Vlad Ciubucciu. Acestea se referă la scrierile și activitatea omului de litere Mihai Cimpoi, radiografiind, totodată, un fel de a recepta și de a valorifica opera criticului. A doua parte reprezintă bibliografia propriu-zisă și aceasta reperează: ediții aparte, articole literare și publicistice, ediții ale căror alcătuitoare fie elaborator, coordonator și redactor a fost. Bibliografia mai conține traduceri, dialoguri și interviuri. Gheorghe Buluță, într-o prezentare a publicațiilor BM, în revista „Biblioteca” (București), anul 2003, vol. 3. pp. 84-85, menționa că

această lucrare „își atinge scopul propus, acela de a reconstitui din perspectivă bibliografică viața și opera autorului”. Publicația prezintă interes pentru studenți, masteranzi, doctoranzi, cercetători afirmați, profesori, bibliotecari și pentru oricine este preocupat de activitatea valorosului critic.

Kulikovski, Lidia. *Evoluția serviciilor de bibliotecă pentru persoanele dezavantajate în contextul democratizării sociale*. Specialitatea 13.00.05 – Teoria, metodică și organizarea activității de culturalizare : Autoref. tz. doct. în pedagogie / Lidia Kulikovski ; Inst. de Științe ale Educației. – Chișinău, 2003. – 22 p. ; Idem [Resursă electronică]. – Mod de acces: <https://hapes.hasdeu.md/bitstream/handle/123456789/36/L.%20>

[Kulikovski%20Teza%20de%20doctor.pdf?sequence=1&isAllowed=y](https://hapes.hasdeu.md/bitstream/handle/123456789/36/L.%20). – Accesat: 29.04.2021.

Autoreferatul tezei de doctor în pedagogie *Evoluția serviciilor de bibliotecă pentru persoanele dezavantajate în contextul democratizării sociale* al drd. Lidia Kulikovski este structurat după exigențele academice ale unei astfel de publicații. Actualitatea investigației, obiectul, scopul, ipoteza, epistemologia și metodologia cercetării – iată ce scoate în evidență autoreferatul. Totodată, publicația rezumă în cele 22 de pagini inovația științifică, valoarea teoretică și praxiologică, principalele teze, eșantionul antrenat, etapele studiului, aprobarea rezultatelor, termenii-cheie și structura tezei. Ținem să menționăm câteva noțiuni-cheie abordate: persoane dezavantajate, persoane în dificultate, acces la informație, servicii informaționale, servicii comunitare, tehnologii informaționale, activități culturale, integrare, incluziune, biblioterapie, societate informațională. Concluziile generale, lista publicațiilor de autor și sumarul încheie autoreferatul. Publicația e un instrument eficace care va suscita interesul tuturor celor care vor aborda tema cercetării.

Kulikovski, Lidia. Evoluția serviciilor de biblioteci pentru persoanele dezavantajate în contextul democratizării sociale [Carte multigrafată] : Teză (13.00.05) / Lidia Kulikovski. – Chișinău : [S. n.], 2003. – 156 p.

Teza, pe lângă faptul că este o cercetare realizată cu profunzime și cu finețe, este și o lucrare necesară și actuală care conține teoretizări precise și soluții practice plauzibile. Investigația biblioteconomică este rezultatul unei minuțioase cercetări și elaborări, dar și a unei puternice trăiri de durată manifestate prin empatia pentru Celălalt. Demersul lucrării traversează un traseu aproape clasic: problema văzută în trecut, apoi în actualitate, la nivelul tendințelor de azi. Studiul se referă la situația persoanelor dezavantajate care a fost și mai este încă una dificilă, inclusiv în domeniul deservirii cu cărți, cu informație și cu servicii de bibliotecă. Drd. Lidia Kulikovski vine cu o abordare comparativ-contrastivă a cazului Republicii Moldova și a unor state europene. Cercetătoarea scoate în evidență faptul că spiritul schimbării și cel al inovării este prezent și în societatea

noastră, așa cum tot mai multe biblioteci din rețeaua Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” fac parte din programe și evenimente ale căror scop este participarea persoanelor dezavantajate în viața comunității, asigurarea și promovarea incluziunii sociale a celor cu nevoi speciale. Recenzenții tezei au scos în evidență construcția solidă a disertației de doctor în științe, subliniind faptul că argumentația precum că bibliotecile sunt excelent plasate pentru a-i orienta pe utilizatorii dezavantajați este una fundamentată și documentată. Lucrarea este impresionantă și prin bibliografie: 27 de articole și studii publicate de autoare la acest subiect până la susținerea ei și aproape 300 de surse științifice (în română, engleză și rusă) consultate și citate în procesul elaborării tezei de doctor. Destinatarii acestui studiu sunt utilizatorii bibliotecilor publice și ai bibliotecilor de la facultățile de specialitate: studenți, masteranzi, doctoranzi, cercetători și oricine este interesat de subiect, în scopul îmbunătățirii spațiului comunitar relațional ca o condiție a unui nivel înalt de civilizație.

Kulikovski, Lidia. Servicii de bibliotecă pentru persoanele dezavantajate : Istoric. Prezent. Tendințe : Studiu monografic / Lidia Kulikovski ; USM, Fac. de Jurnalism și Științe ale Comunicării, Catedra de Biblioteconomie și Asistență Informațională. – Chișinău : [S. n.], 2004. – 180 p. – ISBN 9975-9505-5-8.

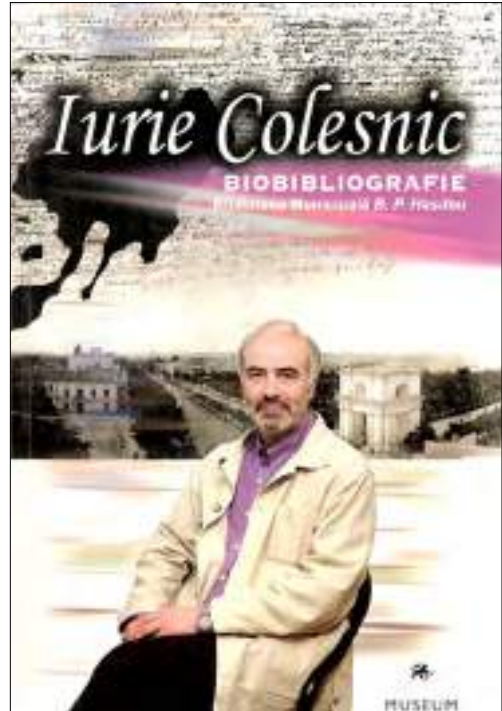
Studiul solid este consacrat unei probleme de actualitate – serviciile de bibliotecă pentru persoanele dezavantajate în contextul unei nevoi stringente de democratizare a accesului la informație, cultură și interrelaționare comunitară. Tema studiului nu a fost aproape deloc abordată în spațiul nostru până la demersurile autoarei, conf. dr. Lidia Kulikovski. Cartea vădește certe calități

în munca de cercetare. Autoarea sintetizează teoriile, conceptele și experiențele internaționale și naționale (sporadice) în domeniu, propunând, în baza unor experimente ample și semnificative, un sistem de principii, obiective și metodologii pentru serviciile de bibliotecă de care pot beneficia persoanele dezavantajate. Volumul conține recomandări pentru îmbunătățirea conceptului și sistemului de formare inițială și continuă a bibliotecarilor în Republica Moldova în vederea stabilirii rolurilor noi ale bibliotecii moderne în contextul conceptual actual de comunitate umană și societate civilă. Conceptul cărții s-a constituit pe demersul biblioteconomic, pedagogic, social și medical, într-o abordare interdisciplinară a temei toleranței și deschiderii umane în instituțiile infodocumentare. Postfațatorul, prof. univ. dr. Ion Stoica, a subliniat dezideratul acestei cercetări și anume „umanizarea societății” și sensibilizarea comunității întregi. Monografia conține și o listă de termeni-cheie din domeniul abordat (în fond, un indice de termeni), 10 anexe, inclusiv rezultatele unor sondaje, grafice vizând diferite aspecte ale activității BM (structura utilizatorilor din diferite perspective). Lucrarea este elaborată într-un stil elegant, ceea ce o face accesibilă mai multor categorii de cititori, aceasta fiind, de fapt, destinată cercetătorilor științifici, studenților, bibliotecarilor, tuturor celor interesați de biblioteconomie, bibliologie și științe ale comunicării.

Iurie Colesnic : Biobibliografie / Bibl. Municipală „B.P. Hasdeu” ; alcăt. și ed. îngr. de Lidia Kulikovski. – Chișinău : Museum, 2005. – 148 p. – ISBN 9975-948-38-3.

Biobibliografia Iurie Colesnic este consacrată jubileului de 50 de ani ai scriitorului, istoricului, editorului. Lucrarea cuprinde 1042 de descrieri ale materialelor despre unele personalități basarabene. Volumul include opera scriitorului: activitatea literară și editorială; publicistica; referințe critice și alte materiale despre opera lui Iurie Colesnic apărute în volume aparte, în culegeri și publicații periodice. Lucrarea conține descrierea bibliografică a documentelor semnate de scriitor și a scrierilor despre el, apărute în perioada 1974-2005. Majoritatea descrierilor bibliografice au fost consultate de visu. Documentele publicate cu caractere chirilice au fost transcrise cu litere latine. Titlurile de lucrări în limba rusă nu au fost transliterate, fiind prezentate în original. Despre personalitatea lui Iurie Colesnic ne relatează studiile introductive semnate de Lidia Kulikovski, dr. conf., director general al Bibliotecii Municipale, care a fost și

alcătuitoarea prezentei biobibliografii; prozatorul Haralambie Moraru; jurnalistul Vlad Pohilă, prof. univ. dr. Aurel Marinciuc și Alexandru Cosmescu jr. Ca toate biobibliografiile din această serie, lucrarea se încheie cu niște file de album. Publicația prezintă interes pentru cercetătorii istoriei țării și, desigur, pentru publicul larg.

Kulikovski, Lidia. *Accesul persoanelor dezavantajate la potențialul bibliotecilor : Manual pentru bibliotecari / Lidia Kulikovski.* – Chișinău : Epigraf S.R.L., 2006 (F.E.-P. Tip. Centrală). – 288 p. – ISBN 978-9975-924-85-6 ; Idem [Resursă electronică]. – Mod de acces: <https://hapes.hasdeu.md/xmlui/handle/123456789/160>. – Accesat: 20.05.2021.

Această publicație a apărut cu sprijinul Programului Informațional al Fundației *Soros-Moldova*, în cadrul Proiectului de susținere a Școlii de Biblioteconomie din Republica Moldova. Volumul servește drept o introducere în conceptele de incluziune, accesibilitate și toleranță față de utilizatorul cu nevoi speciale, fiind, cu certitudine, o contribuție importantă la dezvoltarea domeniului biblioteconomic. Teza centrală a cărții constă în ideea că toate instituțiile infodocumentare au nevoie de un management incluziv. Dr. Natalia Goian, prefațatoarea volumului, ne atrage atenția asupra faptului că vorbim despre un manual original prin îmbinarea armonioasă a teoriei, a cunoștințelor, a practicilor cu bucăți artistice din autori și opere notorii, pe care autoarea, conf. dr. Lidia Kulikovski, le utilizează ca demonstrație, ca puncte de reper, ca declanșator de discuții pentru consolidarea cunoștințelor. Cartea conține informații importante despre organizarea, implementarea serviciilor informaționale pentru persoanele dezavantajate, recomandări și sfaturi practice de îmbunătățire a accesului lor în instituție. Erudiția, forma

simplă, firească, dar inedită de a structura cartea, motto-urile, notele de după capitole, activitățile practice, limbajul simplu, dar elevat al scriiturii, toate contribuie la edificarea unei publicații valoroase. În recenziile apărute la volum a fost remarcată narațiunea limpede, nesofisticată, fluidă și coerentă a scriiturii. Alexe Rău a precizat faptul că e suficient să alegem drept conținut parametrii întregului auditoriu de beneficiari ca să putem folosi manualul nu doar ca pe un vademecum util în activitatea bibliotecii cu toate celelalte categorii sociale, dar să-l și receptăm ca pe un fel de organon biblioteconomic general. Manualul este recomandat și va servi întregii comunități bibliotecare de limba română și publicului larg.

Kulikovski, Lidia. Cartea, modul nostru de a dăinui : Contribuții la dezvoltarea domeniului biblioteconomic : Interviuri, management, instruire, biblioteci-bibliotecari, asociația, miscelaneu / Lidia Kulikovski ; Bibl. Municipală „B.P. Hasdeu”. – Chișinău : Reclama, 2006. – 268 p. – ISBN 978-9975-937-62-7.

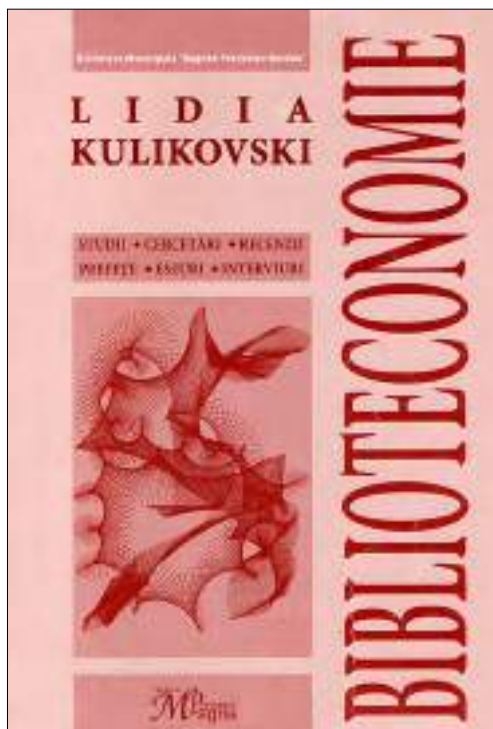
Este vorba despre o culegere aniversară de texte. Cartea adună la început interviurile, convorbirile și confesiunile Lidiei Kulikovski, dr. conf., director general al BM, care au apărut inițial în diferite ziare și reviste. Cei care au consensnat aceste dialoguri sunt: Nadina Gheorghiiță, Tamara Gorincioi, Dumitru Ioanid-Păsat, Grigore Grigorescu, Veronica Gorincioi, Maria Vieru-Ișaeu. Sunt mărturisiri despre carte, lectură,

bibliotecă și cititori. Compartimentele *Management, Instruire și Asociația Bibliotecarilor* reflectă activitatea managerială la BM, cea de președintă a Asociației Bibliotecarilor și munca de cercetător și cadru didactic în domeniul biblioteconomic. Un volum panoramic, de o impresionantă diversitate tematică, care întrunește luări de atitudine profesională, umanistă și civică – menționa Vlad Pohilă într-o recenzie. Autoarea radiografiază flexiunile de paradigmă în epoca informației, transformările domeniului biblioteconomic sub influența modelelor occidentale, preocuparea pentru formarea unor cadre tinere de bibliotecari și bibliologi. În *Biblioteci, bibliotecari* reperăm schițe, crochiuri și portrete ale unor entități infodocumentare și ale unor oameni ai bibliotecii. E o galerie de portrete umane și instituționale scrise cu savoare și reală prețuire. Unii recenzenti ai cărții au subliniat, în acest sens, faptul că autoarea, în calitate de manager al BM, a cultivat în echipă atașamentul față de profesie, interesul pentru noutate și rezultate performante, a promovat călătoriile și stagiile ca forme de recompensă și stimulare a personalului cu realizări performante. *Miscelaneu* adună cinci texte despre legislație, serviciile și nevoile comunitare într-o societate informațională recentă. Vlad Pohilă, într-o recenzie a cărții, sublinia virtuozitatea autoarei în calitate de interviuată de a nu se repeta și linia personală care răzbate din aceste pagini. Volumul va fi interesant atât pentru publicul larg, cât și pentru bibliotecari, cercetători, profesori și studenții din domeniu.

Kulikovski, Lidia. Biblioteconomie : Studii, cercetări, recenzii, prefețe, eseuri, interviuri / Lidia Kulikovski ; Bibl. Municipală „B.P. Hasdeu”. – Chișinău : Magna-Princeps SRL, 2008. – 256 p. – ISBN 978-9975-78-679-9 ; Idem [Resursă electronică]. – Mod de acces: <https://hapes.hasdeu.md/handle/123456789/73>. – Accesat: 29.04.2021.

Volumul este alcătuit din cinci compartimente. Autoarea valorifică un repertoriu relevant de termeni științifici aplicați atât în domeniul teoretic, cât și în cel praxiologic al biblioteconomiei. Prefațatorul Alexe Rău semnalează faptul că ea este un partizan și un promotor al pozitivismului, al determinismului social și al pragmatismului în domeniu. Tot el subliniază că bibliofuturologia devine un subiect de interes primordial pentru cercetătoare. Volumul are o certă valoare prin sondajul realizat în mediul academic pentru studiul sociologic național „Timpul și spațiul lecturii în Republica Moldova”. Calificarea bibliotecarilor este o altă direcție a studiului în care Lidia Kulikovski, dr. conf., radiografiază o stare a lucrurilor și vine cu soluții praxiologice. Oamenii cărții, reușitele editoriale – iată încă o preocupare a autoarei care se adevărește a fi un comentator al vieții biblioteconomice. Ea se apropie de biblioteconomie ca de un domeniu multiplu care se manifestă în diferitele-i forme: aspecte teoretice, praxiologice, instituționale și umane. Trecutul, prezentul și viitorul BM este interpretat printr-o lungă tradiție a trecutului și printr-o prismă bibliotecografică viitoare, ale

cărei termeni-cheie sunt: evoluția, dezvoltarea, parteneriatul, colaborarea și voluntariatul. Lidia Kulikovski citește și citează, se îndoiește și afirmă, analizează și propune sinteze fundamentale. Om al cărții, ea extinde spațiul bibliotecii pentru a înconjura cartea cu multe alte componente socio-culturale. Publicația, constituind o contribuție valoroasă la dezvoltarea domeniului biblioteconomic, bibliologic și educațional național, se adresează nu doar bibliotecarilor sau managerilor instituțiilor infodocumentare, dar și cercetătorilor din mediul academic de limba română, tuturor categoriilor de specialiști interesați.

Plan de acțiuni pentru realizarea primei etape (2008-2012) a Strategiei 2008-2017 / Bibl. Municipală „B.P. Hasdeu” ; elab. de Lidia Kulikovski. – Chișinău : „Grafema Libris” SRL, 2008. – 13 p. – ISBN 978-9975-52-028-7.

Planul (elaborat de conf. dr. Lidia Kulikovski, director general al BM, aprobat de Consiliul de Administrație la 30 mai 2008) reflectă acțiunile-obiective pe care și le-a propus conducerea BM pentru acel interval de timp. O bună structurare și ilustrare a materialului, începând cu abrevierile, care reduc din spațiu și, totodată, permit înțelegerea justă a informației, și terminând cu tabelul care organizează pagina. Publicația este constituită din cinci compartimente-priorități strategice. *Carte, lectură, studiu și cultură* vizează îmbunătățirea accesului prin construirea unor colecții relevante necesităților informaționale și educaționale ale chișinăuienilor; dezvoltarea, promovarea, susținerea și educarea dragostei pentru lectură prin servicii; extinderea accesului chișinăuienului la viața civică și culturală urbană. *Biblioteca – serviciu public comunitar* se referă la BM ca centru comunitar; la furnizarea serviciilor capabile să satisfacă necesitățile tuturor categoriilor de cetățeni și identificarea ariilor mai puțin acoperite cu servicii de bibliotecă; la sporirea contribuției Bibliotecii Municipale la dezvoltarea comunitară. *Tinerii – prioritatea Chișinăului* are în vizor crearea serviciilor de bibliotecă adresate necesităților

tinerilor; încurajarea lecturii tinerilor; susținerea tinerilor în orientarea și dezvoltarea profesională, oportunități de angajare; extinderea accesului la experiența de voluntariat pentru tinerii din Chișinău. *Biblioteca digitală* presupune preocuparea pentru dezvoltarea tehnologiilor informaționale și crearea infrastructurii virtuale; exploatarea tehnologiilor informaționale. Capitoul *Principii de operare* are în vedere susținerea rolului esențial al personalului în realizarea scopurilor strategice; mentenanța și preservarea edificiilor și spațiilor publice; asigurarea includerii *Planului Strategic* în procesele de planificare bugetară și asigurarea suportului din partea structurilor municipale în susținerea direcțiilor și calității democratice a acestui plan. Documentul conține și cifra cheltuielilor totale, un calendar al etapelor de realizare, mijloacele necesare pentru aceasta și coordonatorii/responsabilii de rezultat. Publicația este un instrument util pentru întreaga echipă a BM, pentru fondatori, dar și pentru oricine este interesat de managementul unei instituții de cultură.

Plan strategic de dezvoltare pentru perioada 2008-2017 / Bibl. Municipală „B.P. Hasdeu” ; elab. de Lidia Kulikovski ; asistenți: Larisa Câșlaru, Tatiana Coșeriu, Ludmila Pânzaru [et al.]. – Chișinău : „Grafema Libris” SRL, 2008. – 32 p. – ISBN 978-9975-52-029-4 ; Idem [Resursă electronică]. – Mod de acces: <http://hasdeu.md/data/userfiles/files/strategie.pdf>. – Accesat: 09.04.2021.

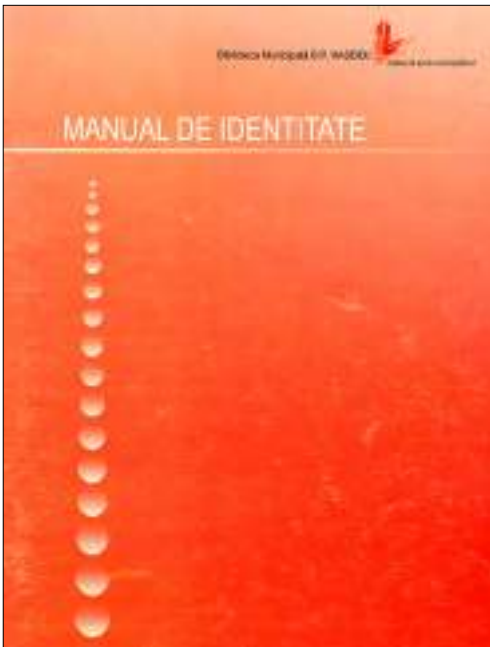
În *Mesajul directorului* autoarea acestui plan, conf. dr. Lidia Kulikovski, precizează cu fermitate faptul că *Strategia 2008-2017* se bazează pe nevoile, cererile și aspirațiile culturale ale comunității, încurajează învățarea și formarea

ei continuă, asigură echitatea și accesul nelimitat la oferta serviciilor de bibliotecă. În compartimentul *Biblioteca Municipală și comunitatea chișinăuiană* este configurată interrelația dintre BM și comunitate. În *Viziune* este expus felul în care instituția se proiectează pentru această perioadă ca imagine de sine și ca impact comunitar. Principalele aspecte rezultative sunt trecute în revistă în *Realizări precedente*. În *Date* ne sunt propuse câteva aspecte statistice despre BM și activitatea acesteia. *Atragem, implicăm cetățenii Chișinăului* prezintă trei etape de acțiune: Cunoaștem și înțelegem Chișinăul, Răspundem la necesitățile în schimbare ale municipiului Chișinău și Comunicarea strategiei BM. *Priorități strategice 2008-2017* enumeră patru poziții: 1. Carte, lectură, studiu și cultură; 2. BM – serviciu public comunitar; 3. Tinerii – prioritatea Chișinăului; 4. Biblioteca digitală. Ultimul punct al acestui compartiment demonstrează încă o dată vizionarismul managerial al celei care a elaborat planul, astăzi, dimensiunea digitală fiind stringentă și immanentă. Apoi urmează *Principiile de operare, Misiunea, Valori* și un tabel care prezintă câteva date de *Audit social 2002-2006*, cu indicatori precum: contextul bibliotecii, personalul bibliotecii, puncte de servire/ore de funcționare, servicii pentru public, achiziția documentelor. Planul este destinat echipei BM, chișinăuienilor, reprezentanților administrației locale și profesioniștilor din domeniu.

Manual de identitate / Bibl. Municipală „B.P. Hasdeu” ; echipa de creație: dr. Lidia Kulikovski, Genoveva Scobi-oală, Ludmila Pânzaru, Tatiana Roșca. – Chișinău : Magna-Princeps, 2009. – 40 p. – ISBN 978-9975-4132-2-0 ; Idem [Resursă electronică]. – Mod de acces: <https://www.slideshare.net/BMHasdeu/manual-de-identitate-238192784>. – Accesat: 02.04.2021.

Manualul de identitate are drept scop, după cum menționează conf. dr. Lidia Kulikovski, director general al BM, în chiar prima pagină a publicației, „de a așeza clar, precis fundamentele comunicării” organizaționale. Rolul acestuia este de a prezenta grafic unitatea rețelei Bibliotecii Municipale, de a crea o comunicare vizuală univocă. Publicația este și un vademecum cu reguli de uz și aplicare a unui set de instrumente și elemente din care este constituit sistemul

de identitate al bibliotecii. Marca BM – iată obiectul acestui produs, promovarea și diseminarea eficientă a acesteia – iată finalitatea. Misiunea, simbolul, sloganul, dar și paleta cromatică, aspectele tipografice – toate contribuie la configurarea unui brand bine definit, recognoscibil, diferențiat și bine poziționat. Pe lângă faptul că este vorba de un ghid în sprințul comunicării intra- și extraorganizaționale, descoperim în aceste pagini și un instrument de orientare și consolidare a comunicării vizuale, a unei semiotici coloristice a BM, care facilitează realizarea obiectivelor de informare, promovare și transparență a instituției. Manualul descrie: scopul, misiunea, viziunea, valorile, elemente componente și de identitate, fontul, corpul de literă, spațierea și stilul, dimensiunile, cromatică, variantele admisibile, aplicații, materiale personalizate, informații despre datele de contact ale BM, modalități de prezentare a unui material (Power Point, cărți, pliante, blocnotes, afiș, anunț, carte de vizită, plic, insignă, inscripții auto, invitații, felicitări, diplome, certificate, brevete de invenție, promovare textuală, inscripții pe clădiri). În *Încheiere*, sunt invocate unicitatea și coerența ca un scop de atins. Lucrarea este indispensabilă tuturor celor responsabili de comunicare și promovare la BM, iar aceasta înseamnă că este vorba despre întreaga echipă, indiferent de fișa postului și funcția ocupată, așa cum, în cazul unei aplicări reușite, este asigurată recunoașterea vizuală, memorabilitatea, consolidarea imaginii, exprimarea personalității echipei și fidelizarea utilizatorului.

Biblioteca Municipală – bibliotecă inovantă / Bibl. Municipală „B.P. Hasdeu” ; aut.: Lidia Kulikovski, Larisa Cășlaru, Tatiana Coșeriu [et al.]. – Chișinău : „Magna-Princeps” SRL, 2010. – 135 p. : il. – ISBN 978-9975-4132-4-4 ; Idem [Resursă electronică]. – Mod de acces: <https://hapes.hasdeu.md/handle/123456789/74>. – Accesat: 02.04.2021.

Conceptul volumului dat pornește de la faptul că BM, pe parcursul istoriei sale, a demonstrat mereu că este o instituție care a prosperat prin căutarea perpetuă a noului. Inovându-și propria infrastructură materială și umană, BM a inovat și domeniul biblioteconomic național. Publicația scoate în evidență ideea că puterea inovației stă, în primul rând, în mâna utilizatorului care generează continuu o cerere, iar biblioteca răspunde cu o ofertă de servicii. Instituția infodocumentară răspunde și ea la rândul său cu o ofertă proprie generată de creativitatea și cultura organizațională a sa. Strategia BM este, în acest sens, de a inova și a diversifica, iar tacticile ei sunt: colaborarea, cooperarea, participarea, împuternicirea, încrederea și implicarea. Toate acestea configurează o echipă care transformă competența în fapte. Într-o societate a consumului și a surplusului, cantitatea nu mai este neapărat calitate. Calitatea se manifestă prin inovație, prin

transformare și reconfigurare ca semn al ajustării la actualitate și impactul necesar. Aceste pagini conțin informații și analize despre toate aceste aspecte creionate mai sus. Cartea reprezintă și un instrument de autoevaluare, de arhivare a reușitelor inovării la BM, un exercițiu exemplar de stimulare a tinerei generații de bibliotecari pentru eventuale planificări organizaționale. Cele șapte capitole se referă la identitatea BM, la optimizarea și modernizarea rețelei, la extinderea și diversitatea serviciilor informaționale, la biblioteca digitală, la cercetarea biblioteconomică, bibliografică și activitatea editorială, la comunicarea culturală, la colaborarea profesională și comunitară. În *Anexe* reperăm descrierile succinte ale proiectelor creative și novatoare din rețeaua BM. Un volum de real ajutor tuturor bibliotecarilor BM, fondatorilor, cercetătorilor și studenților.

Chișinău – 575 ani : Plan de activitate / Bibl. Municipală „B.P. Hasdeu” ; elab. de Lidia Kulikovski, Taisia Foiu, Ludmila Pânzari, Genoveva Scobioală. – Chișinău, 2011. – [18] p.

Planul (elaborat de conf. dr. Lidia Kulikovski, director general al BM, și de Taisia Foiu, Ludmila Pânzari și Genoveva Scobioală, aprobat de Consiliul de Administrație la 10 februarie 2011) conține de fapt un calendar de activități preconizate pentru anul 2011, an în care orașul Chișinău marca 575 de ani de la prima atestare. Rubrica *Acțiuni* conține informație despre simpozioane, conferințe, mese rotunde, studii și cercetări, resurse de informare, zile de informare, reviste bibliografice, colecția „Chișinău”, promovare, concursuri, expoziții de timbre și suvenire, expoziții de carte, expoziții de pictură, expoziții fotografice, cluburi, promovarea valorilor culturale chișinăuiene, programe culturale, lansări și prezentări de carte, programe de lectură. Publicația conține și termeni în care trebuie să fie realizate toate acestea, persoana responsabilă și subdiviziunea BM implicată. Ultimele șapte pagini sunt rezervate pentru notițe. Astfel putem afirma că avem în față un instrument de organizare a BM în acest an, dar și a fiecărui bibliotecar în parte

care va participa la aceste acțiuni. Planul este necesar întregii echipe BM, fondatorilor, dar poate fi consultat de oricine este interesat de managementul evenimential al unei instituții de cultură. Așa cum scoate la iveală nevoile, cererile și aspirațiile culturale ale comunității, încurajează învățarea permanentă/ perfecționarea continuă a comunității, asigură echitatea și accesul nelimitat la activitățile informaționale, de educație nonformală și culturală, demonstrează contribuția pe care o aduce oferta de servicii a bibliotecii la bunăstarea economică și socio-culturală, susține parteneriate și cooperări între serviciile comunitare. În timp, acest plan a fost perceput ca o lucrare ce a configurat viitoarea direcție a BM și care a tins să inspire încredere părților interesate – chișinăuienilor, reprezentanților administrației locale și profesioniștilor.

Creatori de ex-libris basarabeni : mic dicționar / Bibl. Municipală „B.P. Hasdeu” ; concepție și alcăt.: Lidia Kulikovski, Valeriu Herța. – Chișinău : Magna-Princeps, 2011. – 170 p. – ISBN 978-9975-4203-3-4 ; Idem [Resursă electronică]. – Mod de acces: https://is-suu.com/bibliotecahasdeu/docs/ex-libris_2011. – Accesat: 01.04.2021.

Albumul de față a fost publicat, în primul rând, datorită unui interes sporit și unor acțiuni consecvente din partea administrației Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” pentru promovarea acestui gen artistic. Astfel, în 2002 și 2007, BM a organizat două concursuri de ex-libris. După aceasta a apărut ideea de a realiza editorial un volum de ex-librisuri care să corespundă interesului comunitar și instituțional al BM. În *Argument*, conf. dr., director general al BM, dna Lidia Kulikovski, căreia, alături de artistul Valeriu Herța, îi aparține conceptul și alcătuirea volumului, subliniază faptul că ex-librisul „pentru bibliotecari reprezintă acte, documente de apartenență ale unei cărți, etalând istoria însăși a bibliotecii, a cărții, punând în evidență documente rare care adaugă valoare colecției și cărții, câteodată inestimabilă”. În *Notă asupra ediției*, istoricul literar Vasile Malanețchi anunța prin această carte „o veritabilă enciclopedie a creatorilor de ex-libris din Republica Moldova”. În paginile albumului sunt reproduse lucrările următorilor artiști plastici (alfabetic): Arcadie Antoseac, Nicolae Baci, Maria Bazarina, Ruslan Bologan, Grigori Bosenko, Emil Cojocar, Vitalie Coroban, Violeta Crișmaru, Luminița Ermurache,

Alexandra Fainstein, Elena Garștea, Valeriu Herța, Olga Ilieș, Elena Karacențev, Vladimir Kravcenko, Victor Kuzmenko, Olga Leășenco, Alexandru Macovei, Vasile Movileanu, Leonid Nikitin, Irina Ojovan, Dumitru Pomîrleanu, Aliona Samburic, Vladimir Sinițki, Vasile Sitari, Diana Șvițchi, Petru Vlah, Simion Zamșa. Apoi urmează opt ex-librisuri create de diferiți autori cu denumirea Biblioteca „B.P. Hasdeu”. Vasile Malanețchi încheie acest catalog cu un studiu-post-față despre evoluția ex-librisului în care reperăm câteva considerații preliminare, câteva definiții și date de istor(iograf)ie, referințe la conținut și formă (manuscris, imprecție, colofon, ștampilă, etichetă) și la ex-librisul ca specie autonomă a graficii. În *Considerații finale*, cercetătorul sublinia că „prezentul album este original, interesant, divers, complex”. Tot el propune o *Bibliografie selectivă* care conține câteva sugestii bibliografice. Ultima pagină vine cu un *Post-Scriptum*: pictori, graficieni care au practicat și acest gen de artă. Este vorba despre un catalog util tuturor celor interesați de subiect, de realitățile cultural-artistice din spațiul nostru.

Kulikovski, Lidia. Codul serviciilor / Lidia Kulikovski ; Bibl. Municipală „B.P. Hasdeu”. – Chișinău : [S. n.], 2012. – 19 p. ; Idem [Resursă electronică]. – Mod de acces: <https://hapes.hasdeu.md/bitstream/handle/123456789/117/Codul%20serviciilor.pdf?sequence=1&isAllowed=y>. – Accesat: 29.04.2021.

Ghidul vine în ajutorul managerilor de bibliotecă care își propun inovarea, îmbunătățirea și diversificarea ofertei de servicii prestate comunității. Publicația se vrea a fi un instrument eficient în comunicarea inter- și extraorganizațională în acest sens. Serviciile, produsele și facilitățile de care se pot bucura beneficiarii sunt descrise sau presupuse latent în paginile acestui *Cod*. Promptitudinea, profesionalismul, buna organizare, disponibilitatea, reacția inversă, soluțiile, comunicarea bidirecțională, împrumutul, serviciile online, baze de date, servicii culturale, abilități și competențe – iată conceptele-cheie ale *Codului* pe care ni-l propune Lidia Kulikovski, dr. conf., director general al BM. Așa cum prima pagină conține informații cu privire la viziunea, misiunea și valorile BM, acest ghid poate fi considerat și un *vademecum*

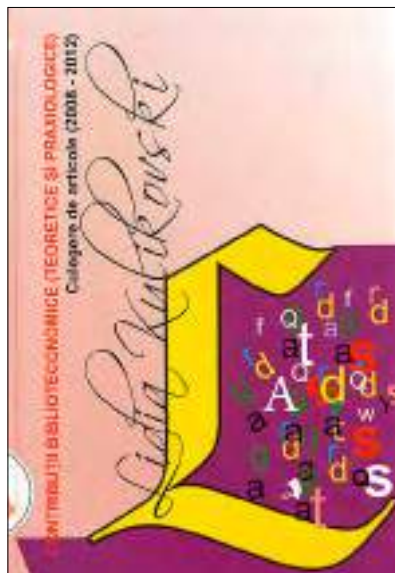

pentru cei care sunt interesați de cultura organizațională a instituției noastre care presupune conceptualizarea și implementarea de servicii noi la cererea utilizatorului. Totodată, sunt evidențiate următoarele valori colective: respectul interrelațional, rapiditatea și punctualitatea, profesionalismul, eficiența și flexibilitatea umană. Astfel, lucrarea este destinată bibliotecarilor, fondatorilor și publicului larg.

Kulikovski, Lidia. **Contribuții biblioteconomice (teoretice și practice): Culegere de articole (2008-2012) / Lidia Kulikovski ; Bibl. Municipală „B.P. Hasdeu”. – Chișinău : [S. n.], 2012 (Tip. „Elena-V.I.”). – 310 p. : tab. – ISBN 978-9975-4432-2-7 ; Idem [Resursă electronică]. – Mod de acces: <https://hapes.hasdeu.md/handle/123456789/72>. – Accesat: 21.04.2021.**

Diversitatea tematică a cărții derivă din strategia de cercetare a autoarei Lidia Kulikovski, dr. conf., director general al BM, din subiectele de care este preocupată. Conținutul ordonat în patru capitole reunește 91 de contribuții publicate în diferite reviste de specialitate și în culegeri de articole și studii. Volumul aduce, totodată, noi contribuții la dezvoltarea domeniului biblioteconomic prin inedita abordare a subiectelor de management și inovare, prin integrarea unor idei noi din alte domenii, schimbare prin reconsiderarea domeniului biblioteconomic, branding, imagine instituțională, fidelizarea utilizatorului, activitatea extramuros etc. Specificul discursului științific al lucrării constă în utilizarea unui limbaj ludic, marcat de un stil metaforic, pe alocuri parabolic și anecdotic chiar. Toate acestea fac parte dintr-un instrumentar prin care autoarea clarifică o idee, o situație, ilustrează o stare a lucrurilor, dar și pentru a demonstra că ceea ce căutăm se găsește la îndemână în domeniul nostru sau în sferile adiacente. Studiile din aceste pagini au la bază nevoia de inovare, revitalizare și reinventare a instituției infodocumentare. Cercetătoarea oferă

soluții, metodologii de implementare, principii de organizare, ghiduri de orientare, seturi de convingeri etc. Recenzenta Lidia Kulikovski în prezentările sale de carte dialoghează cu autorul, face conexiuni cu alți autori și alte abordări. În eseurile și tabletele omagiale, autoarea ține să sublinieze valoarea unor oameni distinși din domeniul biblioteconomic, dar și din cultură. Portretele bibliografice sunt de fapt o formă de prezentare a monografiilor bibliografice. Munca unui bibliograf autoarea o compară cu truda unui sculptor. Unele texte sunt consacrate instituțiilor infodocumentare care contribuie din plin la dezvoltarea domeniului. Interviturile de la sfârșitul volumului scot la lumină îndrăzneala și modul dezinvolt cu care Lidia Kulikovski dezbate și exprimă puncte proprii de vedere. Lucrarea va fi captivantă nu numai pentru cei vizați din domeniul biblioteconomic, bibliologic și bibliotecografic, ci și pentru alte categorii de cititori.

135 de ani de tradiție și inovații : Plan-agendă / Bibl. Municipală „B.P. Hasdeu” ; elab.: dr. Lidia Kulikovski ; asistenți: Larisa Câșlaru, Ludmila Pânzaru, Tatiana Coșeriu [et al.] ; design: Tatiana Roșca. – Chișinău : „Balacron” SRL, 2012. – 120 p. : fot.

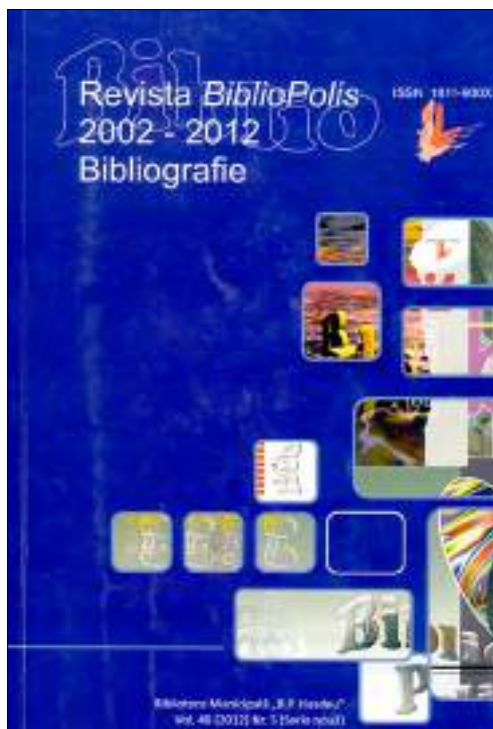
Cele 120 de pagini de Plan-2012, când se împlinesc 135 de ani de tradiție și inovații, sunt, după cum spune autoarea, conf. dr. Lidia Kulikovski, director

general al BM, un „răspuns tactic al anului 2012 care continuă frumoasele tradiții culturale, comunitare, profesionale de susținere a chișinăuianului și a aspirațiilor lui”. El se referă la bibliotecă și la direcția de dezvoltare trasată. Pornind de la *Viziune, Misiune și Valori*, autoarea configurează o strategie a anului 2012, schițează deziderate, planifică activități ale direcțiilor de cercetare, de promovare și comunicare, de realizare a ofertei de servicii și evenimente. Planul-agendă propune și câteva date aniversare ale filialelor, anunță și Anul Național Ion și Doina Aldea-Teodorovici, recomandă realizarea unor expoziții permanente. Structurat ca un calendar, el descrie pas cu pas evenimentele anului la BM: lectorii, cluburi, cenacluri, ateliere, lansări și prezentări de carte, întâlniri cu scriitorii și alte personalități, zile de informare și de dezvoltare, expoziții de artă plastică, expoziții tradiționale și virtuale de carte, mese rotunde, simpozioane, conferințe, lecții publice, seri de creație, săptămâni ale ușilor deschise, săptămâni tematice, concursuri, sărbători creștine la BM etc. Planul este util atât fondatorilor, echipei BM, cât și oricui este interesat de managementul unei instituții infodocumentare/culturale.

Revista *BiblioPolis*. Bibliografie (2002-2012) / Lidia Kulikovski, Elena Grăjdianu ; Bibl. Municipală „B.P. Hasdeu”. – Chișinău : Tehnica-Info, 2012. – Vol. 46, Nr 5. – 307 p. – Ed. spec. – ISSN 1811-900X ; Idem [Resursă electronică]. – Mod de acces: https://issuu.com/bibliotecahasdeu/docs/bibliografia_bibliopolis_cu_coperta. – Accesat: 01.04.2021 ; <https://hapes.hasdeu.md/bitstream/handle/123456789/116/Bibliografia%20BiblioPolis.pdf?sequence=1&isAllowed=y>. – Accesat: 20.05.2021.

Prezentul volum este o bibliografie curentă, în esență fiind o ediție specială a revistei *BiblioPolis*, prilejuită de un deceniu de la apariția acestei ediții. Monografia bibliografică are un volum solid de 307 pagini și include 1771 de articole bibliografiate. Volumul este rezultatul unei activități de cercetare în domeniul biblioteconomic, bibliografic și cel al științelor informării. O mare parte a lucrării o ocupă articolele care se referă la literatură, probleme de educație și cultură generală. Bibliografia include patru capitole. Primul capitol, *Studii introductive*, este alcătuit din texte semnate de conf. dr. Lidia Kulikovski, Vlad Pohilă, redactor-șef al revistei, Nelly Țurcan, dr. conf., catedra Biblioteconomie și Asistență Informațională USM, Tatiana Coșeri și Elena Butucel, directori adjuncți ai BM, care reflectă diverse aspecte ale conținutului revistei *BiblioPolis*. Următorul capitol, *BiblioPolis. Bibliografie*, include descrierea celor 45 de volume ale revistei și conținutul lor, aranjat în ordinea cronologică în

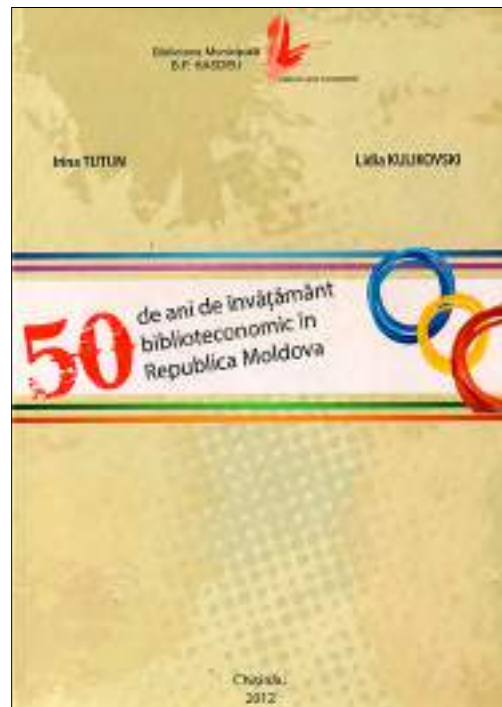

Bibliografia analitică. Capitolul se încheie cu compartimentul bibliografic al revistei: *Articole, cronici, referințe despre BiblioPolis*. Un suport indispensabil este capitolul trei cu cele nouă *Indexuri auxiliare*: Index de nume, Index de subiecte, Index de titluri, Index de recenzii, Index de interviuri, Index de poezie, Index geografic, Index de rubrici, Lista de autori, care facilitează accesul la conținutul lucrării, oferă date pentru analiza ei bibliometrică. Ultimul capitol, *Referințe*, cuprinde prezentări, repere critice, articole omagiale despre revistă. Toți cei interesați de materialele publicate în revista *BiblioPolis* vor avea la dispoziție un instrument valoros de informare și studiu în domeniul biblioteconomic, bibliografic, cultural, literar, social și istoric.

Tutun, Irina. 50 de ani de învățământ biblioteconomic în Republica Moldova : Studiu bibliografic / Irina Tutun, dr. Lidia Kulikovski ; Bibl. Municipală „B.P. Hasdeu” ; Catedra de Biblioteconomie și Asistență Informațională, Fac. de Jurnalism și Științe ale Comunicării, USM ; red. bibliogr.: dr. Natalia Goian ; red. șt.: dr. Nelly Țurcan. – Chișinău : [S. n.], 2012. – 230 p. – ISBN 978-9975-4432-1-0.

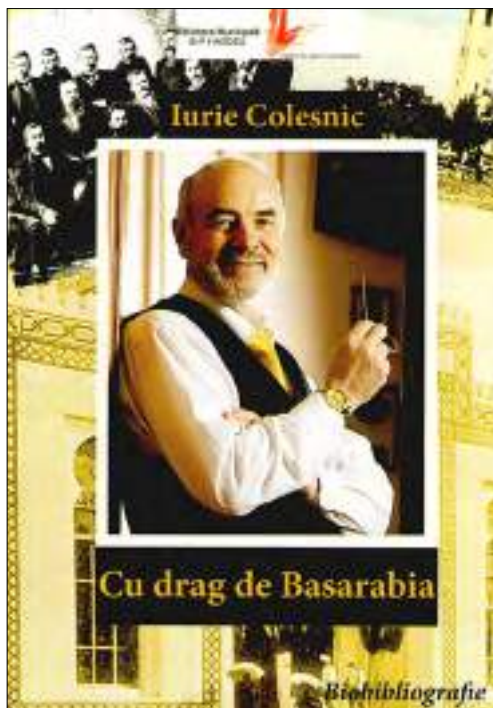
În studiul introductiv, conf. dr. Lidia Kulikovski, director general al BM anunță faptul că avem în acest volum un „instrument bibliografic care ne oferă posibilitatea de a urmări ritmul dezvoltării învățământului biblioteconomic; ritmul de creștere sau descreștere, în anumite perioade a literaturii biblioteconomice; preocupările teoretice și practice ale profesorilor; încurajarea, susținerea, monitorizarea și îndrumarea cercetării biblioteconomice”. Studiul bibliografic a fost subiectul tezei de master al Irinei Tutun, bibliotecar principal la Filiala „Liviu Rebreanu”, masterandă USM, sub conducerea științifică a conf. dr. Lidia Kulikovski. Este prima lucrare de acest gen și o „primă tentativă de unificare a publicațiilor de specialitate”, după cum precizează în prefață, redactorul bibliografic al acestui volum conf. dr. Natalia Goian. Monografia bibliografică începe cu două studii introductive: *Catedra de biblioteconomie și asistență informațională: trecut, prezent și proiecte în viitor* semnat de conf. dr. Nelly Țurcan și *Cincizeci de ani rodnic de învățământ biblioteconomic în Republica Moldova* semnat de conf. dr. Lidia Kulikovski.

Cuprinzând o perioadă cronologică aproape de 50 de ani, prima referință la activitatea Catedrei este atestată în 1964, interesul cercetătorilor sporind până în zilele de azi. Lucrarea are o structură simplă și clară, acest fapt fiind demonstrat de criteriul de aranjare direct cronologică. Lucrarea include 1407 surse bibliografice, un corpus auxiliar bogat: cele nouă indexuri facilitează accesul la conținutul lucrării și sunt un instrument necesar pentru o analiză a dezvoltării învățământului biblioteconomic din Republica Moldova. Prezintă interes lista celor 70 de profesori ai catedrei care au activat pe parcursul a 50 de ani. Un volum necesar cercetătorilor, studenților, bibliotecarilor, jurnaliștilor culturali și publicului larg.

Cu drag de Basarabia: Iurie Colesnic : Biobibliografie / Bibl. Municipală „B.P. Hasdeu”, Dep. „Memoria Chișinăului” ; alcăt.: dr. conf. univ. Lidia Kulikovski, Nadejda Cecoi ; ed. îngr. de dr. Mariana Harjevschi ; red. bibliogr.: Taisia Foiu. – Chișinău : [S. n.], 2016. – 296 p. : fot. – ISBN 978-9975-89-004-5 ; Idem [Resursă electronică]. – Mod de acces: https://issuu.com/ludmilapanzari/docs/colesnic_bibliografie. – Accesat: 01.04.2021 ; https://hapes.hasdeu.md/bitstream/handle/123456789/76/Colesnic_Cu%20drag%20de%20Basarabia.pdf?sequence=1&isAllowed=y. – Accesat: 20.05.2021.

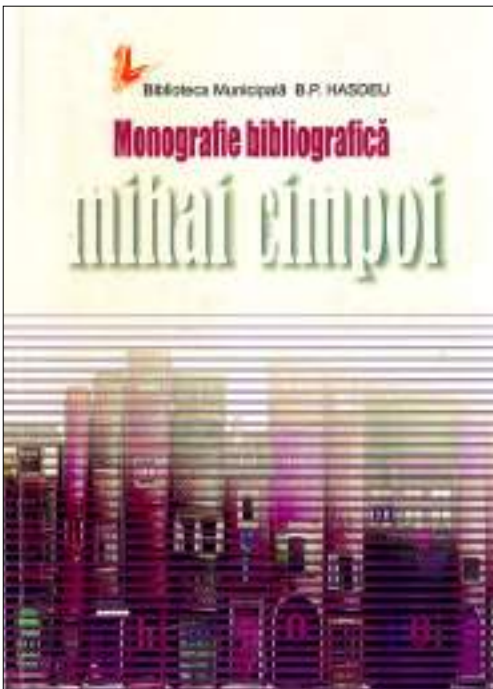
Biobibliografia este consacrată aniversărilor de 60 de ani de la naștere și de 40 de ani de activitate (1975-2015) ale lui Iurie Colesnic, poet, scenarist, cercetător, istoric al vieții literare, culturale și sociale din Basarabia, editor, publicist, om politic. Lucrarea, alcătuită de Nadejda Cecoi și redactată de Taisia Foiu, Departamentul „Memoria Chișinăului”, este a doua ediție a biobibliografiei lui I. Colesnic (prima a fost alcătuită de conf. dr. Lidia Kulikovski în 2005), completată și prelucrată, modificată ca structură. Biobibliografia are o structură clară și este compusă din următoarele capitole: *Studii introductive, Opera, Viața, activitatea literară și social-istorică a cercetătorului*. Volumul cuprinde 1955 de poziții bibliografice, dintre care 43 de volume de autor (cercetări istorico-literare, volume enciclopedice), precum și portrete ale personalităților, recenzii, prefete, postfețe, prezentări, publicistică etc. Studiile introductive, scrise de acad. Alexandru

Zub (România), acad. Nicolae Dabija, scriitorul Ion Hadârcă, dr. Elena Chiaburu, îl prezintă pe Iu. Colesnic ca scriitor, cercetător, autor al mai multor proiecte editoriale, om de o înaltă cultură, pasionat de baștină. Studiul *O radiografie*, scris în loc de postfață de conf. dr. Lidia Kulikovski, rezumă în cifre, fapte, evenimente vasta activitate și personalitate a lui Iu. Colesnic. Lucrarea conține un aparat auxiliar bogat (șapte indexuri) care permit utilizatorului să acceseze orice sursă bibliografică. Volumul este recomandat cercetătorilor, profesorilor, jurnaliștilor culturali, studenților, elevilor și, nu în ultimul rând, bibliotecarilor, precum și publicului larg, celor interesați de istoria Basarabiei, în mod special de istoria Chișinăului.

Mihai Cimpoi : Monografie bibliografică / Bibl. Municipală „B.P. Hasdeu”, Centrul Acad. Intern. Eminescu ; autori: dr. Lidia Kulikovski, Taisia Foiu, Vera Sârbu ; ed. îngr. de dr. Mariana Harjevschi ; red. șt.: dr. Lidia Kulikovski ; red. bibliogr.: Taisia Foiu. – Chișinău : [S. n.], 2017 (Tip. „Notograf Prim”). – 430 p. : fot. – ISBN 978-9975-84-041-5 ; Idem [Resursă electronică]. – Mod de acces: https://issuu.com/departamentmemoriachisinaului/docs/mihai_cimpoi. – Accesat: 01.04.2021 ; <https://hapes.hasdeu.md/bitstream/handle/123456789/67/Mihai%20Cimpoi.pdf?sequence=1&isAllowed=y>. – Accesat: 13.05.2021.

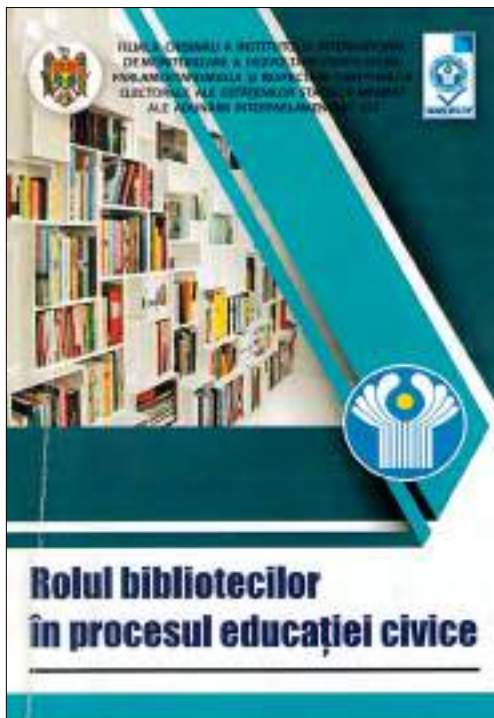
Monografia bibliografică prilejuită celei de-a 75-a aniversare a acad. Mihai Cimpoi, unuia dintre cei mai reprezentativi istorici și critici literari ai

ultimelor decenii, este o lucrare cu adevărat monumentală. Realizată pe baza surselor din Republica Moldova și România, bibliografia, elaborată de către autorii conf. dr. Lidia Kulikovski, Taisia Foiu și Vera Sârbu, ilustrează activitatea literară, politică și publicistică a acestei personalități basarabene. Actuala cercetare bibliografică reflectă aproape integral activitatea academicianului Mihai Cimpoi pe parcursul a 57 de ani de muncă scriitoricească și științifică, creând un contur de portret veridic și cuprinzător. Monografia bibliografică este bine concepută din punct de vedere științific, a fost extinsă până în anul 2017 și însumează 3720 de publicații cu și despre Mihai Cimpoi, dintre care 73 volume de autor, cu un total de aproape 16 000 de pagini. Referințele bibliografice sunt grupate în două mari capitole. Bibliografia începe cu texte introductive, semnate de istorici și critici literari, personalități marcante ale culturii românești: acad. Eugen Simion, dr. Victor Crăciun, acad. Nicolae Dabija, Theodor Codreanu și dr. Lidia Kulikovski. În compartimentul *Ecouri din străinătate*, personalitatea lui M. Cimpoi este oglindită în scrierile semnate de eminescologi din mai multe areale culturale. Al doilea capitol, bibliografia propriu-zisă, vizează opera, texte distribuite în volume publicate aparte, în antologii, culegeri, ediții coordonate, îngrijite, redactate. Monografia bibliografică va fi utilă celor interesați de istoria și starea actuală a literaturii române, studiată și analizată de remarcabilul cărturar Mihai Cimpoi.

Rolul bibliotecilor în procesul educației civice = Роль библиотек в процессе гражданского воспитания / Filiala Chișinău a Institutului Internațional de Monitorizare a dezvoltării democrației, Parlamentarismului și Respectării Drepturilor Electorale ale Cetățenilor din Statele Membre ale AIP CSI ; aut. art.: Mariana Harjevschi și Lidia Kulikovski. – Chișinău : Princeps, 2017. – 78 p. : diagr., fig., fot. – Tit., text paral.: lb. rom., rusă. – Carte-valet (inversă). – ISBN 978-9975-4492-8-1.

Volumul bilingv (română și rusă), având o structură fizică inedită (carte-valet), conține materialele a două cercetări despre rolul bibliotecilor în cultivarea unor abilități civice ale comunității. Autoarele dr. Mariana Harjevschi și conf. dr. Lidia Kulikovski au

realizat două studii pe această temă la inițiativa Filialei Chișinău a Institutului Internațional de Monitorizare a Dezvoltării Democrației, Parlamentarismului și Respectării Drepturilor Electorale ale Cetățenilor din Statele Membre ale AIP CSI. Dr. Mariana Harjevschi a analizat rolul bibliotecilor publice în calitate de centre de informare și de educare civică. Dr. Lidia Kulikovski a elucidat impactul Programului *Novateca* în dezvoltarea unor competențe sociale și civice ale utilizatorului prin implicarea în dezvoltarea comunitară a instituțiilor infodocumentare. De o reală importanță sunt concluziile și propunerile făcute de autoare la sfârșitul propriilor investigații. Cartea este adresată specialiștilor și publicului larg preocupat de subiect.

Kulikovski, Lidia. *Biblioteca modernă : Glosar de termeni uzuali* / Lidia Kulikovski, Oleg Bursuc, Denis Ganea ; „Novateca” Global Library Program ; pref. și red. de specialitate: dr. Lidia Kulikovski ; coord.: Violeta Bunescu. – Chișinău : [S. n.], 2018 (Tip. „Garomont Studio”). – 140 p. – (Col. „Professional”, ISBN 978-9975-134-31-6). – ISBN 978-9975-134-30-9 ; Idem [Resursă electronică]. – Mod de acces: <https://hapes.hasdeu.md/bitstream/handle/123456789/28/Biblioteca%20moderna.pdf?sequence=3&isAllowed=y>. – Accesat: 29.04.2021.

Volumul este rezultatul unei munci colective. La elaborarea lui au participat specialiști angajați ai programului *Novateca*: conf. dr. Lidia Kulikovski, specialist Inovații (concept general, selectarea termenilor, adaptarea termenilor din servicii, marketing și management la domeniul biblioteconomic, exemple ilustrative, redactare biblioteconomică), dr. Oleg Bursuc, manager Dezvoltarea capacității (selectarea termenilor cu referire la instruire și servicii), Denis Ganea, manager Tehnologii (selectarea termenilor cu referire la tehnologii). Coordonarea proiectului a fost asigurată de Violeta Bunescu, senior manager. Glosarul facilitează înțelegerea noțiunilor noi specifici domeniului biblioteconomic. Ordonarea termenilor respectă metoda de expunere alfabetică, specifică dicționarilor explicative. Definiția lor este redată într-un mod accesibil, dar nu simplist. Elaborarea listei de termeni a ținut cont de noțiunile utilizate în procesele de interacțiune profesională (reuniuni ale rețelei *Novateca*: activități de formare,

forumuri, schimburi de experiență, de bune practici) și de sursele oferite de literatură de specialitate de la noi și din alte țări, de materialele IFLA, ALA, EBLIDA etc. În cazul lexemelor neîncetățenite încă în limba română, cum sunt cele din domeniul IT, acestea sunt expuse în limba engleză sau franceză, apoi urmează definiția propriu-zisă în română. Dicționarul oferă un *Index de subiecte* (în jur de 100 de noțiuni și definiții) prin care sunt grupați toți termenii ce sunt atribuiți serviciilor. Indexul poate servi în calitate de miniglosar și bibliotecarii/cercetătorii îl pot utiliza în funcție de necesitate. Glosarul oferă o listă de publicații de referință și de specialitate consultate în procesul întocmirii. Lucrarea dată, fiind una de referință, va fi un instrument eficace în procesele de inovare și de încetățenire a unui limbaj specific proceselor de modernizare și transformare a bibliotecii.

Kulikovski, Lidia. Nicolae Dabija, cioplitorul de ferestre : Monografie bibliografică / Lidia Kulikovski, Claudia Tricolici ; Bibl. Municipală „B.P. Hasdeu” ; studiu introductiv de Lidia Kulikovski ; ed. îngr. de dr. Mariana Harjevschi. – Chișinău : [S. n.], 2019 (Tip. „Garomont Studio”). – 594 p. : fot. – (Col. „Bibliographica”, ISBN 978-9975-134-81-1). – ISBN 978-9975-3358-1-2 ; Idem [Resursă electronică]. – Mod de acces: <https://tinyurl.com/f3j886ap>. – Accesat: 13.04.2021.

Monografia bibliografică adună între copertele sale surse bibliografice ordonate cronologic (54 de ani) cu referire la biografia de creație a academicianului și scriitorului Nicolae Dabija și

la producția sa literară. Volumul conține și materiale despre publicațiile lui Nicolae Dabija scriitorul, autorul de manuale școlare, antologatorul, îngrijitorul de culegeri, traducătorul, textierul și oratorul. Studiile introductive au fost semnate de către Vlad Pohilă, Dan Puric, Ion Deaconescu, Adrian Dinu Rachieru, Aurelian Silvestru și Lili Bobu. Capitulul *Viața și activitatea* include *Curriculum vitae* și o bibliografie. În *Referințe critice, portretizări, opinii* descoperim publicații despre scriitorul și tribunul național. *Omagii. Dedicatii* – telegrame, versuri, șarje dedicate la ceas aniversar scriitorului. În încheierea lucrării, reținem câteva *Indexuri auxiliare*: Indexul alfabetic de nume, Indexul cronologic, Indexul de versuri, Indexul de ediții periodice, Indexul de edituri, Indexul de limbi și Indexul geografic. *Iconografia* este de fapt o galerie fotografică. Sursele au fost sistematizate în ordine alfabetică, cele publicate cu caractere chirilice au fost transcrise în grafie latină. În *Nicolae Dabija. Un portret vegetal*, conf. dr. Lidia Kulikovski constată că „bibliografia este o scriere a memoriei și o memorie a scrierii”. Volumul se impune și prin cele 596 pagini și 4872 descrieri-titluri. Cele două autoare, conf. dr. Lidia Kulikovski și Claudia Tricolici semnaleză „forța portantă a monografiei bibliografice” pe care au produs-o. Publicația este utilă cercetătorilor procesului literar și cultural, profesorilor, jurnaliștilor din domeniul cultural, studenților, elevilor, bibliotecarilor și publicului larg.

Kulikovski, Lidia. *Ziuarul Provocării noastre : sinteze, articole, feedback / Lidia Kulikovski, Elena Taragan ; Bibl. Municipală „B.P. Hasdeu”. – Chișinău : Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”, 2019 (Tip. „Garamont Studio”). – 142 p. : fot. – (Col. „Professional”, ISBN 978-9975-134-31-6). – ISBN 978-9975-3358-2-9 ; Idem [Resursă electronică]. – Mod de acces: <https://hapes.hasdeu.md/handle/123456789/30>. – Accesat: 29.04.2021.*

Autoarele acestei publicații au pornit de la ideea că nimic nu reflectă impactul unui program precum o agendă a activităților structurată coerent. Aceasta este alcătuită din sinteze, articole și materiale care să reflecte o reacție inversă din partea utilizatorului. În *Prologul* semnat de conf. dr. Lidia Kulikovski, reperăm ideea că „pliat pe scopul de a oferi copiilor o experiență de învățare diferită, *Provocarea verii* încurajează formarea unor noi competențe”. Inițial descoperim un jurnal al primelor 10 zile, apoi sunt descrise câteva proiecte de anvergură din turul V. Ne este propus și feedbackul din cadrul filialelor BM, după care dr. Lidia Kulikovski prezintă o evaluare, ce se transformă spre final într-o sinteză a realizărilor programului. În *Bloom*, *Anderson și Provocarea verii* ni se amintesc câteva aspecte legate de taxonomia lui Bloom, care au fost revizuite de Anderson în 2001. În *Debriefing cu mine însumi* identificăm modalitatea în care conf. dr. Lidia Kulikovski, director adjunct la BM, Direcția Studii și Cercetări, evaluează punctele forte și cele slabe ale implementării programului, totodată, prezentând

și contribuția personală și a direcției pe care o conduce. *Inspiră, Implică, Împunternicește, Conectează: tendințe și concepte globale în realizări locale* este capitolul care descrie învățarea experiențială din cadrul programului. În *Miezul Verii. Miezul Provocării*, conf. dr. Lidia Kulikovski insistă pe gândul că „dacă vrem cititori, răspundem prin programe pe care ei și le doresc, nu le impunem ceea ce noi vrem. Dacă vrem notorietate, impact social, educăm și onorăm bibliotecarii noștri”. *Gala Provocării Verii* trece în revistă succesele programului și anunță diplomele fiecărei filiale în parte. Ziuarul este o publicație utilă fondatorilor, întregii echipe BM, dar și specialiștilor din domeniul marketingului și managementului cultural, precum și publicului larg.

Provocarea verii : Jurnalul participantului, 3 iunie – 25 august 2019 / Bibl. Municipală „B.P. Hasdeu” ; text: dr. Lidia Kulikovski, dr. Mariana Harjevschi, Elena Butucel [et al.] ; elab. concept: dr. Mariana Harjevschi, dr. Lidia Kulikovski ; contribuții: Tatiana Coșeri [et al.]. – Chișinău : Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”, 2019 (Tip. „Garomont Studio”). – 128 p. – (Col. „Professional”; ISBN 978-9975-134-31-6). – ISBN 978-9975-3358-3-6 ;

Idem [Resursă electronică]. – Mod de acces: <https://www.slideshare.net/BMHasdeu/jurnalul-participantului-3-iunie25-august-2019>. – Accesat: 02.04.2021 ; <https://hapes.hasdeu.md/handle/123456789/31>. – Accesat: 29.04.2021.

Jurnalul participantului este un produs creativ, principalul scop al căruia este atragerea copiilor și tinerilor spre lectură, experiment și participare creativă în cadrul ofertei de servicii estivale ale bibliotecii. Conceput într-o manieră inedită, acesta este atractiv atât prin conținut, cât și prin design. Proiectat de conf. dr. Lidia Kulikovski și ceilalți autori ca o agendă a ideilor postlecturale și a însemnărilor de după activități în cadrul programului estival „Provocarea verii, 2019”, *Jurnalul* conține: datele personale ale participantului, o adresare din partea fondatorilor, a directorului general al BM, dr. Mariana Harjevschi. Apoi urmează un îndemn la citit, o argumentație pro-lectură. Sloganul programului „Citește! Descoperă! Creează!” constituie, de fapt, și cele trei compartimente ale acestui blocnotes de bibliotecă. Publicația este destinată, în primul rând, participanților la program și organizatorilor acestuia, precum și pedagogilor, părinților și tuturor celor interesați.

Provocarea verii – program STEAM estival : Ghid metodologic de implementare / Bibl. Municipală „B.P. Hasdeu” ; concept, elab. de dr. Lidia Kulikovski ; contribuții: dr. Mariana Harjevschi [et al.]. – Chișinău : Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”, 2019 (Tip. „Garomont Studio”). – 41 p. – Bibliogr.: p. 32-40. – (Col. „Professional”, ISBN 978-9975-134-31-6). – ISBN 978-9975-3358-4-3 ; Idem [Resursă electronică]. – Mod de acces: <https://hapes.hasdeu.md/bitstream/handle/123456789/32/Ghid%20Provocarea%20Verii%2017.02.2020%20pdf.pdf?sequence=1&isAllowed=y>. – Accesat: 02.04.2021.

Acest ghid are ca scop orientarea și îndrumarea bibliotecarilor în desfășurarea programului estival al Bibliotecii

Municipale „Provocarea verii”. Totodată, el furnizează resurse pentru realizarea activităților și oferă un set de recomandări care să asigure conținutul agendelor pentru acest program. Ghidul pune în evidență scopul programului: dezvoltarea competențelor, a abilităților de a crea, explora, inova și de a aplica în viața de zi cu zi a celor însușite. Capitolul I, *Metodologia organizării*, se referă la principiile și modalitățile de organizare și coordonare a programului, la aspecte de planificare, implicare și participare. Capitolul II, *Recomandări metodologice*, dezvoltă ideea unui set de componente: lectura, explorarea, creația, valorificarea tehnologiei și a dimensiunii STEAM. Capitolul III, *Promovare și diseminare*, cuprinde descrierea etapelor, formelor și a modalităților de promovare, propunând 72 de tipuri de conținut și idei de promovare. Capitolul IV, *Resurse informaționale și materiale*, exemplifică unele resurse inspiraționale și materiale utile. În *Încheiere*, autoarea, conf. dr. Lidia Kulikovski, descrie aspectele rezultative ale programului: „portofoliul de abilități dincolo de biblioteconomie, spre tehnologie, inginerie, matematică, creativitate, știință, cosmos, arhitectură, univers, pământ, experimente chimice și fizice, explorarea naturii, fenomenelor și comportamentului”. Ghidul propune și o bibliografie necesară celor care vor implementa programul, o listă de cărți și materiale. Publicația este recomandată bibliotecarilor care participă vara la realizarea acestui program la BM, dar și oricui este interesat de un model de ghid al unui program de acest fel.

Kulikovski, Lidia. Ludicul în activitatea bibliotecii publice : Vademecum pentru bibliotecari / Lidia Kulikovski ; Bibl. Municipală „B.P. Hasdeu” ; ed. îngr. de Mariana Harjevschi ; red. bibliogr.: Claudia Tricolici. – Chișinău : [S. n.], 2020 (Tip. „Garomont Studio”). – 210 p. : fot. – (Colecția de buzunar, ISBN 978-9975-3451-3-2). – Referințe bibliogr.: p. 194-199 (37 tit.). – ISBN 978-9975-3450-5-7 ; Idem [Resursă electronică]. – Mod de acces: <https://tinyurl.com/a2vvupay>. – Accesat: 01.04.2021 ; <https://tinyurl.com/hutrkrf4>. – Accesat: 08.04.2021.

Avem în această publicație un ghid pentru bibliotecarii care își propun să

implementeze în oferta de bibliotecă elemente ludice. Bibliotecarul – un animator, iată o perspectivă viabilă într-o lume configurată recent de pandemie și de noile necesități informaționale și culturale. Ludicul este sinonim cu transformarea și căutarea de noi soluții și conf. dr. Lidia Kulikovski insistă pe nevoia de joc, care este sinonim cu creativitatea și schimbarea. Empatia autoarei, care se gândește la cititorul său, se manifestă și în acele resurse de ținut pe birou: șase recenzii de carte la acest subiect pe care le recomandă. Glosarul util de la finele lucrării ține și el de acea grijă auctorială pentru cel care va deschide aceste coperte. Pe lângă aspectul strict al jocului în bibliotecă, acest ghid scoate în evidență conceptele de management inovativ ale Lidiei Kulikovski. Ideea că biblioteca este un perpetuum mobile, că totul și toate se schimbă precum se schimbă oamenii și visele lor, că viața este un joc, induce o viziune managerială în care biblioteca este un spațiu al noului și al tradiției care se reinventează. Omul cărturar, Omul fidel culturii care știe multă carte se adevărește a fi și un *Homo ludens*. Și această „știință” a cărții ține atât de domeniul biblioteconomic în care activează, cât și de întreaga cultură a cărții și lecturii din țara noastră. Bibliotecarul care a știut să citească mereu actualitatea imediată a comunității din care face parte – iată cine este autoarea acestei cărți. Acest vademecum este util bibliotecarilor, cercetătorilor, profesorilor, studenților, dar și managerilor organizațiilor din domeniul culturii, care ar vrea să implementeze acest concept în instituțiile lor.

Kulikovski, Lidia. *Publicațiile Bibliotecii Municipale B.P. Hasdeu, 2012-2019 : Catalog* / Lidia Kulikovski, Nadejda Mășcăuțanu, Claudia Tricolici ; Bibl. Municipală „B.P. Hasdeu” ; red. șt.: Lidia Kulikovski ; red. bibliogr.: Taisia Foiu ; lectori: Genoveva Scobiolă, [Vlad Pohilă] ; coord.: Mariana Harjevschi. – Chișinău : [S. n.], 2020 (Tip. „Garomont Studio”). – 190 p. : fig., tab. – (Col. „Bibliographica”, ISBN 978-9975-134-81-1). – ISBN 978-9975-3494-0-6 ; Idem [Resursă electronică]. – Mod de acces: <https://hapes.hasdeu.md/bitstream/handle/123456789/119/Catalog%20Publicatii%20BM.pdf?sequence=1&isAllowed=y>. – Accesat: 28.04.2021.

Catalogul, conceput și elaborat de autoarele conf. dr. Lidia Kulikovski, Nadejda Mășcăuțanu și Claudia Tricolici, continuă tradiția Bibliotecii Municipale de a publica la fiecare 5-7 ani un volum al publicațiilor elaborate de angajații bibliotecii. „De 30 de ani cercetarea este una din direcțiile strategice ale BM” – menționează conf. dr. Lidia Kulikovski în prefață. Volumul trece în revistă lucrările care reflectă rezultatele cercetărilor din cadrul secțiilor de profil și din filialele BM în anii 2012-2019, precum și cele elaborate în diverse proiecte sau colaborări cu alte instituții. Volumul are o *Notă asupra ediției* și studiul introductiv *Știința și creativitatea – o evoluție alchimică, dinamică, în plină dialectică* semnate de conf. dr. Lidia Kulikovski. Sursele sunt ordonate în șapte capitole. Capitolul I, *Cercetări biblioteconomice, bibliografice și bibliologice* trece în revistă

studii, manuale, lucrări metodologice, monografii bibliografice, bibliografii selective, cataloage, cercetări bibliologice și biblioeseuri. Capitolul II, *Cercetări Chișinău*, cuprinde cărțile cu referire la valorificarea patrimoniului chișinăuian. Capitolul III, *Cercetări critico-literar-bibliografice*, se referă la antologii, exegeze, cronici și recenzii. În capitolul IV, *Cercetări și produse*, au fost incluse interviuri, cercetări tematice, produse ca impact al serviciilor, materialele conferințelor. În capitolul V, *Seriale*, au intrat revistele *BiblioPolis* și *Dialogica*, precum și *Buletin Mihai Eminescu*. Capitolul VI, *Publicații în colaborare*, semnaleză cele 10 volume ale autorului B.P. Hasdeu apărute cu suportul BM. Ultimul capitol, *Publicații literar-artistice*, adună toate volumele de poeme, proză și teatru ale angajaților bibliotecii în perioada de referință.

Kulikovski, Lidia. Biblioteca interactivă : 111 forme și metode de animație / Lidia Kulikovski ; Bibl. Municipală „B.P. Hasdeu” ; ed. coord. de Mariana Harjevschi ; red. de specialitate: Geneveva Scobioală ; red.: Elena Ungureanu ; cop.: Valeriu Herța. – Chișinău : [S. n.], 2021 (Tip. „Garomont Studio”). – 321 p. – (Colecția de buzunar, ISBN 978-9975-3451-3-2). – ISBN 978-9975-3479-8-3.

Monografia „Biblioteca interactivă. 111 forme și metode de animație” (Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”, 2021) elaborată de conf. univ. dr. Lidia Kulikovski este consacrată unui aspect strategic și de actualitate biblioteconomică – serviciile de bibliotecă în contextul unei nevoi stringente de animare, inovare, perpetuă reinventare și democratizare a accesului la informație, la produsele culturii cărții și a interrelaționării umane. Autoarea vede acest studiu drept un sprijin pentru „organizarea și desfășurarea diferitor servicii, programe, evenimente științifice, culturale, literare și sociale” într-o bibliotecă. Studiul abordează diferite tipuri de animație, trecând în revistă mai multe forme tradiționale și inovatoare (a se vedea *Introducerea*). Cercetătoarea insistă în primele șase capitole pe anumite forme precum: animația de

comunicare a științei, animația literară și cea a lecturii, animația cognitiv-creativă, animația de educare a culturii informației, animația în cadrul activității expoziționale, animația campaniilor de promovare etc. În mod special, Lidia Kulikovski valorifică mai multe metode de animație nonformală (*Capitolul VII*). Monografia conține exemple și recomandări pentru optimizarea modalităților de formare inițială și continuă a bibliotecarilor în această direcție.

*Prezentare de Maria PILCHIN
și Taisia FOIU*